

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол № 11/ 25. 04. 2024 г.)

Приета от КС (протокол № 9/ 16. 04. 2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ОСНОВИ НА БИЗНЕСА“

ЗА СПЕЦ: „Бизнес и мениджмънт (с преподаване на английски език)“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	195	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Петя Данкова)

2. ....
(ас. Светлин Минев)

Ръководител катедра: .....
„Индустиален бизнес и логистика“ (доц. д-р Пламен Павлов)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината "Основи на бизнеса" е въведение в многобройните аспекти на частния бизнес и предприятията, които работят в него. Изучаването на дисциплината дава възможност на студентите да развият бизнес лексика и да развият критичното и аналитичното си мислене при решаването на бизнес проблеми. Бизнесът се разглежда първо чрез представяне на националните и глобалните фактори, които влияят върху развитието му, последвано от изследване на вътрешната му организация. Студентите анализират ключови въпроси, свързани с управленските функции на маркетинга, стратегията, финансите, счетоводството, човешките ресурси и операциите. Изучаването на дисциплината дава възможност на студентите да проучат възможностите и предизвикателствата при създаването на нов бизнес и да развият знания и разбиране за това как се организират, финансират и управляват основните видове бизнес. Дисциплината „Основи на бизнеса” развива следните ключови компетентности: предприемаческа и математическа.

След успешно приключване на обучението си в дисциплината студентите трябва да могат да прилагат знанията си и критичното си разбиране към актуални въпроси и проблеми в широк кръг от бизнес контексти и да демонстрират разбиране на бизнес концепциите като основа за изучаване на допълнителни бизнес дисциплини. Методите на преподаване включват лекции, съчетани с дискусии, развиване на умения чрез подход за решаване на проблеми и индивидуални или групови задания за решаване на казуси. За да се постигне максимална ефективност на обучението по този курс, студентите се насърчават да участват в дискусиите, например като дават лични примери или идеи и задават въпроси.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. ФОРМИРАНЕ НА БИЗНЕС МИСЛЕНЕ		4	3	
1.1.	Системна концепция за организацията			
1.2.	Да разбираме какво прави бизнесът			
1.3.	Бизнес мислене			
1.4.	Бизнес среда			
1.5.	Основни функционални области на дейността на предприятието			
Тема 2. ПРАВЕНЕ НА БИЗНЕС В ГЛОБАЛНИ ПАЗАРИ		4	3	
2.1.	Динамичният глобален пазар			
2.2.	Измерване на глобалната търговия			
2.3.	Правителствена интервенция в международното търговия			
2.4.	Стратегии за достигане на външни пазари			
2.5.	Сили влияещи върху глобалните пазари			
Тема 3. КАК ДА СЪЗДАДЕМ БИЗНЕС		5	3	
3.1.	Основни правни форми на бизнес			
3.2.	Едноличен търговец			
3.3.	Събирателно дружество			
3.4.	Дружество с ограничена отговорност			
3.5.	Акционерно дружество			
3.6.	Сливания и придобивания			
Тема 4. ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И СТАРТИРАНЕ НА МАЛЪК БИЗНЕС		5	3	
4.1.	Какво е малък бизнес			
4.2.	Значение и особености на малкия бизнес			

4.3.	Какво е предприемачество			
4.4.	Успешният предприемач			
4.5.	Старт-ъп фаза: Планиране и стартиране на бизнес			
4.6.	Бизнес растеж			
4.7.	Възможности за финансиране на малък бизнес			
Тема 5. ОПЕРАЦИОНЕН МЕНИДЖМЪНТ		5	3	
5.1.	Създаване на стойност чрез управление на операциите			
5.2.	Управление на операциите при създаване на продукт и услуга			
5.3.	Операционни процеси			
5.4.	Планиране на операциите			
5.5.	График на операциите			
5.6.	Контрол на операциите			
5.7.	Подобряване на качеството и Total Quality Management			
5.8.	Добавяне на стойност чрез вериги на доставка			
Тема 6. УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		4	3	
6.1.	Определяне на потребностите от човешки ресурси на фирмата			
6.2.	Набор и подбор на човешки ресурси			
6.3.	Развитие и оценяване на човешките ресурси			
6.4.	Управление на възнаграждението			
Тема 7. РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОДУКТИ И ЦЕНООБРАЗУВАНЕ		5	3	
7.1.	Какво е продукт			
7.2.	Разработване на продукти			
7.3.	Жизнен цикъл на продукта			
7.4.	Определяне на цена			
7.5.	Ценови стратегии и тактики			
Тема 8. ДИСТРИБУЦИЯ И ЛОГИСТИКА		4	3	
8.1.	Пазарни посредници			
8.2.	Посредници на едро и дребно			
8.3.	Дизайн и управление на канали на дистрибуция			
8.4.	Физическа дистрибуция и логистика			
Тема 9. РАЗБИРАНЕ НА СЧЕТОВОДНА И ФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ		4	3	
9.1.	Роля на счетоводната информация			
9.2.	Разбиране на ключови счетоводни документи			
9.3.	Анализ на тенденции			
9.4.	Анализ на финансово представяне и индекси			
Тема 10. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСИТЕ		5	3	
10.1.	Роля на финансовия мениджмънт			
10.2.	Парични потоци			
10.3.	Бюджетиране			
10.4.	Финансови алтернативи			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Работа върху казуси	8	80
1.2.	Тест за текущ контрол	2	20
Общо за семестриалното оценяване:		10	100
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	95
Общо за сесийното оценяване:		1	95
Общо за всички форми на контрол:		11	195

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Bovee and Till (2017). *Business in Action*. 11th ed. Pearson.
2. Nickels, McHugh, and McHugh, S. (2019). *Understanding Business*. 12th ed. McGraw-Hill.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Boone and Kurtz (2014). *Essentials of Contemporary Business*. John Wiley & Sons.
2. Ferrell, Hirt, and Ferrell (2013). *Business a changing world*. 9th ed. NY: McGraw Hill
3. Pride, Hughes and Kapoor (2019). *Foundations of Business*, 6th ed. Cengage Learning.

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.